

U spomen • In memoriam

+ DR. SC. VIKICA VUJICA (1977.-2020.)

Ovdje se želim s poštovanjem sjetiti pokojne Vikice Vujice koja je spadala u prvu generaciju vjernika laika studenata Vrhbosanske teologije od 1996. do 2002., a nakon licencijata misiologije u Rimu, dok je još pisala disertaciju, bila je od 2011. do 2016. asistentica na katedrali fundamentalne teologije na našem KBF-u.

a) *Odrasla u župi Brestovsko, studirala na Vrhbosanskoj teologiji* - Rođena je 9. siječnja 1977. u obitelji Ane i Nikice Vujica, odrasla sa sestrom Slađanom te s bratom Ivicom koji žive u katoličkom braku. Srednju školu pohađala je u Kiseljaku, a kada je nakon mature 1996. odlučila studirati teologiju, franjevci – među koje je spadao i njezin rođak profesor dr. sc. fra Benedikt Vujica – u svoju Teologiju još nisu upisivali vjernike laike. Zato se prijavila za upis na Vrhbosansku teologiju koja se te jeseni, nakon četiri godine izbjivanja na Braču zbog ratnih opasnosti, vratila u svoje sjedište. Tajnik je bio prof. dr. Pavo Jurišić koji je s njome uspostavio brižan roditeljski i pastoralni odnos, što je s ponosom mogao istaknuti na njezinu sprovodu na groblju Javorje, župa Brestovsko, 14. svibnja 2020.

Diplomirala je 2002., a kako je pokazivala interes za međureligijske kontakte, preporučio sam joj da se kao katolkinja sa mnom uključi u međureligijski seminar koji organizira sarajevski ogranak Fondacije Konrad Adenauer kod Milana za predstavnike vjerskih zajednica iz BiH. U pauzama smo razgovarali o razlozima njezina odabira teologije i kontaktima s onima koji drukčije vjeruju. Povjerila mi je kako ju je majka pred polazak na studij u Sarajevu strogo opomenula neka ne „očijuka“ s bogoslovima da ju ne bi koji napustio zbog nje, jer ako koji napušta, neka ne izlazi zbog nje. Ona se toga držala, ali je razvijala prijateljske i ljudske odnose s franjevcima koje je poznavala te s bogoslovima koji su prihvatili svećeničko ređenje. Osobito je bila zahvalna fra Karlu Kujundžiću koji je, najprije kao župnik, a kasnije kao župni vikar Brestovskog i duhovnik klarisa u samostanu podignutom za njih ondje služio kroz 25 godina, pastoralno pratio obitelj Vujica i Vikicu u njezinu vjerničkom sazrijevanju. Nakon završetka studija dvije godine djelovala je u *Katoličkom tjedniku* koji je, nakon što ga je oživio kardinal Vinko Puljić, tada vodio dr. Ivo Balukčić. U jesen 2004. upisala je studij misiologije na Fakultetu misiologije pri *Urbaniani* u Rimu, gdje je magistrirala izradivši magistarsku radnju o heremeneutici religije prema Raimonu Panikkaru koju je njezin mentor Carmelo Dotolo preporučio talijanskom izdavaču za tiskanje i osobno

napisao predgovor. Napisao sam recenziju te knjižice u *Vrhbosnensia* 12 (2008.), 438-440. Odlučila je nastaviti misiologiju za doktorat, ali na Gregorijani u Rimu da doživi isusovce kao profesore.

b) *Disertacija o Panikkaru i Mertonu kao pobornicima međureligijskog dijaloga* - Odslušavši propisanu građu, počela je raditi na disertaciji o religijskom dijalogu prema djelima Panikkara i Mertona pod vodstvom jednog indijskog isusovca koji je premješten u Indiju, ali je bio spreman pregledavati dio po dio uratka koji bi mu Vikica slala elektroničkim putem. Međutim, nova dekanica fakulteta nije to dopustila i sama se postavila za mentoricu. Uz to je tražila temeljitu preradu dotada napisanog dijela, tako da se Vikica zamorila i odselila u Sarajevo gdje je od 2011. do 2016. bila asistentica na katedri fundamentalne teologije. Zahvaljujući poticaju novoga dekana Misiologije na *Gregorijani* slovenskog isusovca Milana Žusta i podršci prijatelja, posebno profesora dr. fra Ivana Šarčevića, kako mi je osobno povjerila, doktorirala je na Fakultetu za misiologiju Papinskog sveučilišta *Gregoriana* u Rimu 28. lipnja 2017. Naslov disertacije: „Misticizam kao potpora međureligijskom dijalogu prema učenju Raimona Panikkara i Thomasa Mertona (*Misticismo per il dialogo interreligioso: Una proposta attraverso gli studi di Raimon Pannikar e Thomas Merton*)“. Akademskom činu predsjedala je profesorica Rosalba Manes, u komisiji su bili indijski isusovac Bryan Lobo kao mentor i poljski isusovac Adam Wolanin.

Predsjednica komisije na početku je pozdravila doktorandicu i prisutne goste iz Bosne, Hrvatske i Rima te zamolila doktorandicu da počne s molitvom, a zatim kroz pola sata izloži rezultate svojega istraživanja. Knjiga obuhvaća 317 stranica, od toga 22 stranice bibliografije na talijanskom, engleskom i hrvatskom. Raimon Pannikar (1918.-2010.) bio je sin Indijca koji je živio u Španjolskoj i katolkinje Katalonke kojemu je otac dopustio da bude katolički odgojen i školovan te prihvatio njegovo stupanje među biskupijske svećenike. Diveći se svojem ocu koji je ostao vjeran kulturi porijekla, ali otvoren za kršćanstvo, Raimon se kao doktor teologije i profesor posvetio kulturi i religiji zemlje iz koje potječe njegov otac. Tamo se susreo s praktičnom mistikom nekršćana te je u svojim djelima predlagao „intrareligijski“ dijalog oslonjen na osobno iskustvo Boga u različitim religijama. Thomas Merton (1916.-1968.) rodio se u agnostičkoj obitelji protestantskog porijekla. S 23 godine prihvatio je katoličko kršćanstvo, stupio među američke monahe cistercite te proučavao duhovnost i kulturu. Posljednjih deset godina života studirao religije i zalagao se za dijalog. Jedanaest njegovih djela prevedeno je na hrvatski.

U prvom poglavlju doktorandica je obradila fenomenološko poimanje misticizma u različitim religijama, u drugom usporedila orijentalni i zapadni misticizam. U trećem je iznijela Panikkarovo življenje indijskog misticizma, a da se nije morao odreći svojega kršćanstva, u četvrtom Mertonovo vrednovanje zen-budizma. Ustanovila je da ova dva katolička pobornika međureligijskog zbližavanja na svoj način formuliraju ono što je Katolička Crkva otvorila dokumentom *Dijalog i poslanje* iz godine 1991., gdje je istaknuto da vjernici u dijalogu mogu jedni drugima iznositi svoje iskustvo Boga, zadržavajući svaki svoj vjernički identitet. U petom poglavlju usporedila je Panikkarovo i Mertonovo iskustvo misticizma. U šestom poglavlju povezuje misticizam, dijalog i poslanje Crkve u duhu ovih dvojice pobornika dijaloga i vidi njihov trajni doprinos katoličkoj teologiji i vjerničkoj praksi.

Dva ispitivača imali su na raspolaganju po pola sata da doktorandici dadnu priliku za neka pojašnjenja. Nakon kratkog povlačenja komisije, predsjednica je proglasila Vikicu Vujicu doktoricom katoličke teologije te uputila na nastavak administrativnog postupka kako bi o tome dobila i službeni dokument. U ime obitelji Vujica svečanosti je prisustvovala njezina mlađa sestra Slađana, inače profesorica KŠC-a u Sarajevu i majka dvoje djece. Budući da je nova doktorica rođakinja fra Benedikta Vujice, umirovljenog profesora Franjevačke teologije u Sarajevu, iz tog teološkog učilišta bosanskih franjevaca prisustvovali su profesori fra Marinko Pejić i fra Stipo Kljajić. Od vrhbosanskih biskupijskih svećenika prisustvovali su Pero Brajko, Tomislav Mlakić i Mato Zovkić. Iz Dubrovačke biskupije, gdje je Vikica tada djelovala, sudjelovao je generalni vikar Hrvoje Katušić. Bile su tu i prijateljice iz vrha talijanske i međunarodne Katoličke akcije gdje je Vikica također djelovala. Od hrvatskih intelektualaca u Rimu bilo je nekoliko studenata kandidata za doktorat te crkvena pravница dr. Klara Čavar s mužem i bibličarka mag. Bruna Velčić.

c) *Kratko djelovala u Dubrovniku, Zadru i Zagrebu* – Dr. sc. Klara Čavar predavala je crkveno prvo na KBF-u u Sarajevu od 2003. do 2010. te uz to djelovala na crkvenom sudu Vrhbosanske nadbiskupije, ali je radi sklapanja kršćanskog braka odselila u Italiju. Vikica se s Klarom sprijateljila dok je radila u *KT*, a Klara ju je preporučila dubrovačkom biskupu Mati Uziniću koji ju je imenovao pročelnicom Ureda za pastoral braka i obitelji, te suradnicom u pastoralu rastavljenih i raznim drugim projektima Dubrovačke biskupije. Vikica potom gostuje kao privremeni predavač na Teološko-katehetskom odjelu Sveučilišta u Zadru, ali to gostovanje nije preraslo u stalni radni odnos, što je Vikici nanosilo bol jer je ostala bez po-

sla. Rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu dr. sc. Željko Tanić zapazio je Vikićine sposobnosti na simpozijskim izlaganjima i pozvao je da se prijavi za radno mjesto na Odjelu za studentski standard i potporu studentima, uz mogućnost da s vremenom pređe među stalne predavače. Ona je to rado učinila i javljala prijateljima da se osjeća prihvaćenom. Kada 8. svibnja 2020. nije prema dogovoru došla na dogovoreni rad ne odgovarajući na telefonske pozive, rektor sveučilišta je s pratnjom pošao da je posjeti. Našli su je, nažalost, mrtvu u stanu, gdje je umrla tijekom protekle noći. Majka i obitelj tražili su da joj tijelo bude dovezeno na ukop u rodnu župu Brestovsko.

Liturgiju sprovoda 14. svibnja predvodio prof. dr. sc. Pavo Jurišić u ime kardinala Vinka Puljića. Uz tihu nazočnost brojne rodbine i prijatelja koncelebriralo je tridesetak svećenika. Predvoditelj je pročitao pismo sućuti vrhbosanskog nadbiskupa, zatim spomenuo pismo biskupa Uzinića i rektora Ž. Tanića te profesora KBF-a Franje Topića i Bože Odobašića. U homiliji je spomenuo da mu to, uz sprovod jednog učenika u Zenici, spada među dva najteža sprovoda. Razvio je misao o simbolima pri katoličkom ukopu: križ, zemlja i voda. Iskazavši sućut ožalošćenoj obitelji, istaknuo je nadu da je pokojna Vikica zbog autentičnog kršćanskog života kojim je živjela, boreći se uvijek na strani malenih i marginaliziranih, već u zagr-ljaju nebeskog Oca.

d) *Pisana svjedočanstva prijateljica i prijatelja* - Vrhbosanski svećenik Branko Jurić, doktorand moralne teologije na Alfonsianumu u Rimu, pokrenuo je na sugestiju Vikice i drugih prijatelja Facebook *Fratellanza umana*. On i desetak Vikićinih prijateljica i prijatelja objavili su zbornu pismo pokojnoj prijateljici na svojoj internetskoj adresi <https://fratellanza-umana.wordpress.com/2020/05/12/prijateljsko-pismo-prijateljici-vikici>. Vrijedno je ovdje navesti neke misli i citate iz te zbirke pisama dugačke 8 stranica gdje na početku navode Sir 6,14-16 kao biblijsku podlogu za vrijednost ljudskog i vjerničkog prijateljstva.

Jedan kaže: „Valjalo je od Sarajeva, preko Dubrovnika i Zadra, stići k zadnjoj postaji, na Katoličko sveučilište, k prijateljskom i altruističkom Željku, novim odnosima, novim prijateljima, novoj otvorenoj atmosferi... I ti si krenula dalje. Ne samo za poslom, nego za sobom, za svojom najunutarnijom čežnjom za puninom, za smislom, za ljubavlju, i nikada nisi zaboravljala svoju prijašnju staciju, ni svoje prijatelje, posebno ne Bosnu. I nisi imala niti htjela imati vremena za jadikovke. Zapakirala si se u svoje poznate metafore, ubacila koju šalu i nastojala tu dionicu života, a bilo ih je sličnih i prije, ispratiti i smijehom, čuvajući svoje drage odnose, najprije

odnose s obitelji, s majkom, sestrom, i bratom, svojim prijateljima. Ljubila si život i ljude, držala si do sebe i kada to drugi nisu prepoznavali, da ne bi svome jadu dala prednost...“ (str. 2). Jedan ističe kako je inspiraciju za dijalog s drugima nalazila u mjestu odrastanja i školovanja kao sretnu okolnost da je rasla uz franjevke i franjevce u Brestovskom (str. 3). Jedan ističe kako je bila promicateljica mira i dijaloga, ali i borac za socijalnu pravdu: „Bila si žena koja je sanjala pravdu za sve, svijet bez mržnje i rata, i taj si svijet s nama htjela graditi. Sanjala si Crkvu služiteljicu, poniznu i proročku, ne Crkvu koja vlada i nameće dugima ono što misli i svjedoči. Isus je za tebe bio 'nevino Janje', ne 'Tigar'“ (str. 4). Jedan joj zahvaljuje što je prijatelje povezivala međusobno te što je voljela šalu kao duhovitost vezanu uz duhovnost (str. 6). - Ove misli divno su posmrtno slovo o Vikici kakvu smo poznavali. Neka Bog obdari utjehom vjere sve koji za njom tuguju, a njoj udijeli radosnu vječnost!

Mato Zovkić